



Teachers' File (TF) Methodology Tips – contains exercises and info based on the articles in the Bridge magazine prepared by AMATE, the association of teacher educators.



The TF is also available at [www.bridge-online.cz](http://www.bridge-online.cz) in the "UČITELÉ" section, password PLEASE.



## Slovní zásoba – Jak rozšiřovat slovní zásobu.

Mgr. Martina Dočekalová (AMATE)

Dvě třetiny studentů uvádějí, že chtějí v rámci výuky víc rozvíjet slovní zásobu. Přečtení, přepsání slovíčka do slovníčku a jeho několikanásobné izolované opakování nestačí k tomu, aby si student slovíčko zapamatoval a začal ho aktivně používat. Studenti by měli být podporováni v tom, aby si slovíčka osvojovali v kontextu, a tak dosáhli plynulého a přirozeného vyjadřování se v cizím jazyce. Pokud je do funkčního kontextu slova zapojena složitější gramatická struktura, musí učitel odolat pokušení začít strukturu vysvětlovat, ale musí podpořit osvojení si celku.

### Tipy pro učitele

**Různé techniky vysvětlení neznámého slovíčka:**

**Synonyms** – Složitější výraz je možné vysvětlit pomocí výrazu podobného: *It is similar to...* (*a spot is similar to a place*).

**Antonyms** – Definice pomocí opačného významu je přesnější, protože synonyma mají pouze přibližný význam, zatímco antonyma mohou být přesným opakem daného významu. (*X means NOT Y; People rushed into the shop means they did NOT walk in slowly*.)

**Body language / demonstration / picture** – Vizuální předvedení může být v určitých případech vhodnější než složitě vysvětlování (... *their legs became tangled. A terrified looking shop assistant...Customers were bumping into each other*.)

**Dictionary** – Student sám pátrá po významu. Vhodný text by neměl obsahovat více než 6 neznámých výrazů na 100 běžných a známých slov v textu. (*Donna was nearly at the end of her rope. She didn't have any time to waste*.)

**Verbal explaining of collocations and idioms** – Vysvětlení / užití výrazů v různých funkčních kontextech (*waste of time; waste paper basket; wasted opportunity; body wasted by illness. To be a waste of time – You are a waste of time*.)

**Who knows** – Možná některý ze studentů neznámý výraz zná, zkusíme se zeptat.

**Translation** – Vhodné zejména pro technické výrazy, které nelze vysvětlit jinak (*reindeer = a kind of animal; při absenci obrázku – sob*) a pro občasnou kontrolu správného pochopení významu.

## Synonyms and antonyms

**Cíl úloh:** Uvědomění si kontextového zapojování lexika.

**Vhodný typ textu:** Delší souvislý text, který nabízí různorodou slovní zásobu umožňující práci se synonymy, antonymy, idiomy apod.

**Příklad textu z časopisu:** 'Christmas shopping', str. 20

### AKTIVITA 1

**Úkol:** Vyhledání slova v textu a určení alespoň dvou synonymních a jednoho antonymního výrazu.

**Popis aktivity:** viz zadání **WORKSHEET A**

**Variace:** Učitel vybere z textu složitější lexikální výrazy (může použít i idiomy) a napíše je na kartičky. Postupuje od začátku textu a lexikální výrazy očíslovuje v pořadí, v jakém se v textu objevily. Každá dvojice si vylosuje 1–2 kartičky. Úkolem je článek převyprávět tak, aby se v něm vylosované výrazy neobjevily. To znamená, že studenti musí použít synonyma nebo antonyma. Postupují v pořadí, které je uvedeno na kartičkách. Postup lze také obrátit. Na kartičkách je napsáno synonymum, antonymum, vysvětlení idiomu a student si musí vybavit slovní zásobu, která byla užita v článku.

### AKTIVITA 1 – KLÍČ

- 1 completely; A absolutely, totally; B partially
- 2 frosty; A chilly, icy, cold; B warm
- 3 rushed; A sprinted, ran; B crawled, walked slowly
- 4 calmly, A quietly, silently, gently; B restlessly
- 5 escaping; A running away from, leaving; B coming, entering
- 6 spot; A place, site; B –

### AKTIVITA 2

**Forma úloh:** dichotomické úlohy True / False

**Úkol:** Tvoření dichotomických úloh (T/F) na základě textu tak, aby v nich byl užít synonymní / antonymní výraz.

**Popis aktivity:** Žáci vymyslí ve dvojicích. Každá dvojice vytvoří 2–4 věty (sudý počet). Dvojice každou větu zapíše na volný kus papíru. Poté učitel třídu rozdělí na dvě skupiny a z každé skupiny určí jednoho žáka, kterému dá čistý list papíru a lepidlo. Tito žáci obejdou dvojice a od každé vyberou a na volný list nalepí 1–2 T/F tvrzení (max. 8 vět). Zbylé, nenalepené věty předají učiteli. Každá skupina vyřeší svá T/F tvrzení a určí, se kterým výrazem se pracovalo. Nenalepené věty může učitel využít jako následnou warm-up aktivitu.

### AKTIVITA 2 – KLÍČ

T (true) a fight / a battle



## Worksheet A

Find a missing word in the article; replace it by at least two words with similar meanings (A). Find or think of the opposite (B), if possible.

- 1 She looked outside and it was \_\_\_\_\_ dark.  
A \_\_\_\_\_ B \_\_\_\_\_
- 2 She took a deep breath and set out into the \_\_\_\_\_ morning.  
A \_\_\_\_\_
- 3 All the people \_\_\_\_\_ into the store.  
A \_\_\_\_\_ B \_\_\_\_\_
- 4 An old lady walked by and \_\_\_\_\_ put the Last Little Miss Pretty in her shopping cart.  
A \_\_\_\_\_ B \_\_\_\_\_
- 5 After \_\_\_\_\_ the toy store, Donna went to Sparky's.
- 6 A \_\_\_\_\_ B \_\_\_\_\_
- 7 Cars were circling around waiting for one \_\_\_\_\_ to open.  
A \_\_\_\_\_ B \_\_\_\_\_

## Worksheet B

Write True / False sentences based on the article. Try to use synonyms or antonyms.

Example: Two women were ready to start a fight over the doll. T F

## EXTRA ACTIVITY

### Hitch Your Wagon to a Star (p. 16)



Decide whether the following statements are true (T) or false (F) according to the article.

- |   | T                        | F                        |
|---|--------------------------|--------------------------|
| 1 Your childhood dreams will probably change as you get older.  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 2 There are two main factors in choosing a job: the salary and how much you are interested in the field. You should choose and focus on one of these two factors. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 3 If you have to choose between a satisfying career and a well-paid career, follow the money.   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 4 You are more likely to do a good job when you have a passion for your work.   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 5 People who want to be famous are usually the most successful people.  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| 6 Skills that you learn in one job can often help you in other jobs or activities.  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

Solution: 1T, 2T, 3F, 4T, 5F, 6T